

VELKOMMEN TIL SPORET PÅ ESKILSØ

Den afmærkede rute er ca. 4 km lang, men kan afkortes til ca. 2 km (se kortet). På Eskilsø er der mange ynglende og rastende fugle. For ikke at forstyrre fuglene, skal du blive på det afmærkede spor. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

Eskilsø er med sine 1,4 km² den største ø i Roskilde Fjord. Øen ejes i dag af Erick og Ingrid Struckmanns Naturfredningsfond. Erick Struckmann var blandt stifterne af Danmarks Naturfredningsforening og formand fra 1921-60.

1 ENESTE ADGANGSVEJ

Molen er den eneste adgang til Eskilsø. Øens landbrugsjord er forpagtet ud, og i dag bor her to familier.

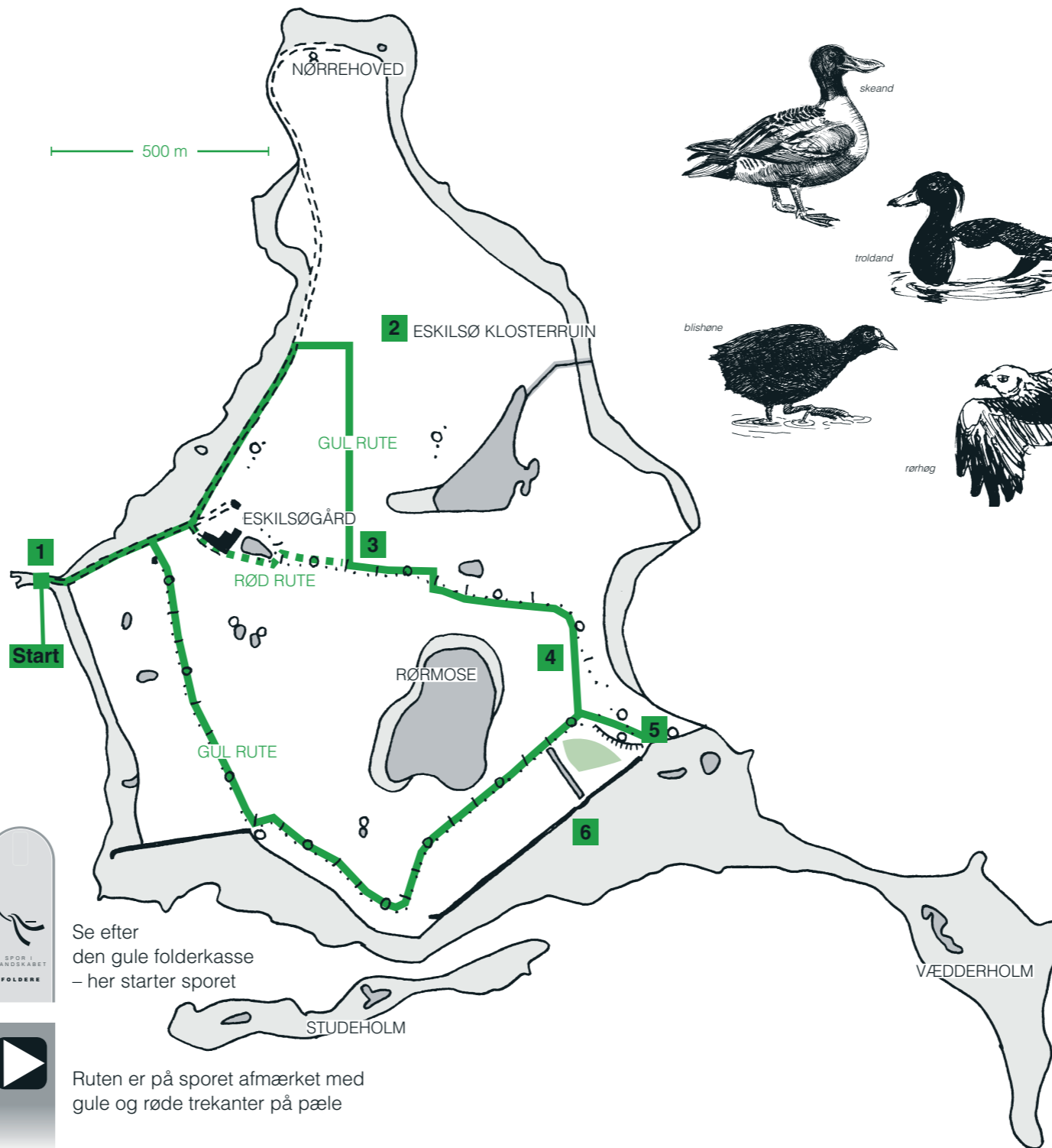

2 ESKILSØ KLOSTERRUIN

Ruinen er resterne af den kirke, der hørte under Augustinerklosteret på øen. Klosteret blev opført i 1100-tallet og flyttet til Æbelholt i Nordsjælland senere. Ved ruinen vokser nogle af de lægeplanter, som munkene bragte med til Danmark. For eksempel findes her kransburre, som kun vokser få steder i Danmark. Man kan også se filtet kongelys, lægehundetunge, rød tandbæger og almindelig katost. Ved ruinen står en informationstavle, hvor du kan læse mere. Fra stedet er der en enestående udsigt over den nordlige del af øen. Nord for øen ses Jyllinge Holme, nogle af de mange ubeboede øer, der er reservert for ynglefugle i forårs- og sommermånedene.

3 KREATURER PÅ GRÆS

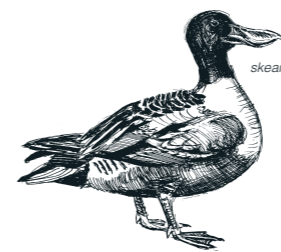
Ved dette punkt deler sporet sig. Den korte rute (rød rute) følger nordsiden af hegnet med de mange døde elmetræer. Træerne får lov at forfalde, og bliver dermed levested for mange insekter og fugle, blandt andet tårnfalke og stære. Den længere rute (gul rute) går mod øst langs mark og

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule og røde trekant er på pæle

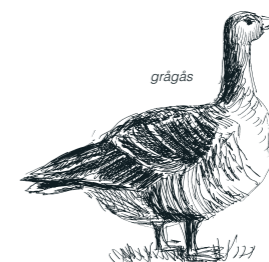

5

Fra dette sted er der udsigt til Roskilde by med domkirken, Risø og Bognæshalvøen. Det flade land nedenfor skrænten er hævet havbund.

6 RESERVAT FOR FUGLE

Langs markhegnet er der flere steder åbent ud mod strandengene. Mod sydøst ses Væ dderholm, engens yderste forpost. Mod syd ligger Stud eholm. Området er forbeholdt ynglende svømmeænder og vadefugle. I sommerhalvåret

er vibe, rødben, strandskade, vipstjert, fjordterne, stormmåge og sølvmåge et almindeligt syn. I 1996 ophørte al jagt på vandfugle på Eskilsø, og siden er antallet af rastende fugle øget. Nu ses her 400 grågæs, 2.200

over græsningsfolden. Kreaturerne er fredelige, men nysgerrige. Her er ingen tyr! 30 af øens 138 hektarer er strandeng. Tidligere blev her også høstet hø om sommeren, som blev brugt til dyrefoder om vinteren. Høet var vigtigt, for uden det kunne man ikke holde husdyr, og uden husdyr fik man ikke gødning til de øvrige marker. »Eng er Agers Moder«, sagde man!

4 BOVBJERG ER GAMMEL STENALDERKYST

Siden istiden har landet hævet sig tre meter. Bovbjerg og den bevoksede skrænt mod øst er den gamle stenalderkyst. Omkring Bovbjerg er der plantet mange eksotiske buske og træer som fjeldribs, vortebirk og virginsk rose. Det har været en vildtremise, der har tiltrukket fasaner. Før i tiden blev der drevet omfattende jagt på Eskilsø. Fra Bovbjerg er der en fin udsigt over Rørmo sen, hvor man hele året kan se en mængde fugle: Trol dand, taffeland, blis høne, knopsvane, grågås, rør høg, pipeand, skeand og spidsand.

bramgæs, 2.100 gråænder og 800 pibeænder. Frederiksborg Amt har givet støtte til indhegningen af området, der muliggør afgræsning, så urtefloraen holdes lav og dermed giver plads til flere fugle og blomster.

LANDMANDENS AFGRØDER

Vinterhvede

På Eskilsø dyrkes kun vinterhvede. Der sprøjtes og gødes nænsomt, og driften er så lidt maskin- og arbejdskraftkrævende som muligt. Det er tanken, at øens landbrug med tiden skal drives mere ekstensivt. Store områder vil overgå til græsning for kreaturer. Allerede i dag ligger meget jord hen som brak.

Sporet på Eskilsø ligger i Roskilde Fjord. Eventuel mulighed for sejladsoverfart kan aftales med Svend Nielsen, tlf. 29 27 35 86. Kør til Skibby og derfra mod Selsø og Sønderby. Parkér før molen for enden af Østskoven. Sejler du selv kan du lægge til ved molen, hvor kortvarigt ophold er tilladt. Tag hensyn til øboernes både. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne. GPS-kordinater til startpunktet: 55.73462°, 12.06805°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på øen, og sporet er åbent for færdsel til fods. Dele af sporet er lukket fra 20. august til 15. oktober.

Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG LANDMANDEN

Forpagteren af landbrugsjorden bor ikke på øen, men du kan kontakte øens beboere på tlf. 29 27 35 86. Større grupper bedes anmelde deres arrangement forinden til Strukmannfonden, der kan kontaktes gennem Advokatfirmaet, Birthe Møller Nielsen, Voldbyvej 100, 8464 Galten.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Poul Henrik Harritz · Tegninger: Michael Petersen
Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Løvskov		Sø/Hav/Vandløb
	Granskov		Mose/sump
	Bymæssig bebyggelse		

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Rød rute
	Gul rute		

4 Henvi sning til forklaring

Sporet på Eskilsø

